

Tillväxtavdelningen
Vindenheten
Johanna Lakso
016-544 24 11
johanna.lakso@energimyndigheten.se

Mottagare:
m.registrator@regeringskansliet.se
fredrik.norlund@regeringskansliet.se

Yttrande angående remiss av Energimarknadsinspektionens rapport "Tröskeeffekter och förnybar energi – förslag till permanent lösning"

Sammanfattning

- Energimyndigheten avstyrker Energimarknadsinspektionens första förslag till permanent lösning baserad på en lagändring om förtida delning.
- Energimarknadsinspektionens huvudförslag om en permanent lösning baserad på en elnätsfond innehåller flera intressanta delförslag som skulle kunna ingå i en framtida permanent lösning. I dagsläget avstyrker dock Energimyndigheten även detta förslag om permanent lösning för undanröjande av tröskeeffekter.
- Den övergångslösning som nu är under införande bör prövas och utvärderas för att även ta tillvara på erfarenheter från denna innan fortsatta steg mot en permanent marknadslösning tas.

Energimyndighetens ställningstagande

Energimyndigheten anser att en lösning på tröskeeffekten är av betydelse för att främja en kostnadseffektiv utbyggnad av förnybar elproduktion i Sverige. Med möjligheter till förtida delning av nätförstärkningskostnader är det möjligt att i nätplaneringen ta höjd för kommande anslutningar, vilket skulle främja en mer samhällsekonomisk och effektiv nätutbyggnad.

I dagsläget är en övergångslösning med nätförstärkningslån under införande enligt propositionen Tröskeeffekter och förnybar energi (prop. 2013/14:156) och förordning (2015:213). Under slutet av 2015 kommer den första utlysningen att genomföras, och under 2016 kommer de första avtalen om nätförstärkningslån. Att få dessa regler till stånd har tagit många år och resurser. Innan utformningen av en permanent lösning fastslås bör övergångslösningen prövas under några år och utvärderas. Energimyndigheten anser därför att det är för tidigt att ta ställning till en permanent lösning och avstyrker de två förslagen i rapporten.

På sikt anser Energimyndigheten att det behövs en permanent lösning för att undanröja tröskeeffekter vid utbyggnad av distribuerad förnybar elproduktion.

Problemet med tröskeffekter kommer inte att upphöra år 2020. I rapporten presenterar Energimarknadsinspektionen två förslag till permanent lösning för undanröjande av tröskeffekter för förnybar energi. Båda förslagen är väl beskrivna med analyser och konsekvensbeskrivningar.

Det första förslaget behandlar en lagändring där varje nätägare behöver tillämpa förtida delning vid anslutning av nya elproducenter. Energimyndigheten anser att utbyggnaden av förnybart inte ska belasta enskilda nätkunder mer bara för att en stor andel av utbyggnaden sker i deras elnät, vilket skulle kunna bli en konsekvens av denna lagändring. Den förnybara elproduktionen gynnar alla elkonsumenter kostnaden för att undanröja tröskeffekter bör därför betalas av alla nätkunder. En lagändring är därför inte lämplig för den permanenta lösningen.

Det andra förslaget behandlar en elnätsfond som finansieras av stamnätstariffen med en möjlig utlåningsvolym om två miljarder kronor. Energimyndigheten ser positivt på en finansieringsmodell som bygger på att alla nätkunder finansierar undanröjandet av tröskeffekter, samt på att utlåningsvolymen höjs. Förslaget innebär emellertid att en helt ny organisation behöver utvecklas med en styrelse och en värmyndighet. Här skulle relevanta erfarenheter från Svenska kraftnäts arbete under övergångslösningen vara användbara.

Dagens övergångslösning med en utlåningsvolym på sjuhundra miljoner och ett krav på att 70 procent är anslutet innan ett nytt lån kan beviljas medför att tröskeffekter endast kan undanröjas i ett fåtal projekt. I rapporten beskriver Energimarknadsinspektionen att det idag finns 27-37 aktuella projekt där tröskeffekter kan vara ett hinder. Med övergångslösningen kommer bara en bråkdel av dessa att kunna lösas inom de närmsta åren. Energimyndigheten anser i likhet med Energimarknadsinspektionen att regeln om 70 procents anslutning inte är något som bör behållas till en permanent lösning. Detta anser Energimyndigheten även bör gälla om övergångslösningen blir kvar en längre tid.

Avslutningsvis finns det flera förändringar i de föreslagna lösningarna som skulle kunna underlätta undanröjandet av tröskeffekter och som kan vara intressanta i en framtida permanent lösning. Samtidigt har övergångslösningen ännu inte utvärderats vilket Energimyndigheten ser som ett första steg för att ta tillvara på erfarenheter som är viktiga inför ett beslut om en permanent lösning. Om en utvärdering av övergångslösningen inte kan inväntas anser Energimyndigheten i enighet med Energimarknadsinspektionen att förslaget med en elnätsfond är att föredra.

Beslut i detta ärende har fattats av stf. avdelningschef Bengt Boström. Vid den slutliga handläggningen har därutöver deltagit enhetscheferna Lars Andersson, Mikael Fjällström och Maria Westrin samt handläggarna Maria Stenkvist och Anna Andersson. Föredragande har varit handläggaren Johanna Lakso.

Bengt Boström
Johanna Lakso